د زړه وینا

د

ګل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

د الفت ویب پاڼه www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځېنې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستي- صلح کل
د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډېر لږوي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوی دا به په څه نامه شایع کېږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعیض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خیالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتیا! وایي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ویلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګویا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوې.

سید شمس الدین مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندۀ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تهنا پیرایۀ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تهنا به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنۀ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتۀ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردۀ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر،.خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حا ل، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولېدله چې د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې وه.

دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.

دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې اوګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړې ده!

دلته دوه هنره سره یو ځای سوی دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلي وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.

ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.

دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلېږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط ، د دې جمالی فعل او انفعا ل دوه کښلی مظاهر دی.

د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زمونږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.

اما د الفت وینا!

دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نخاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!

زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!

د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.

دی د خاصو خاصو افکارو په پرورښت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وينا کې د نوی دنيا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډېو د ښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وينا ځنی ږغېږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکايت کوی، اوهغه څه وايي چې نو رخلق يې نسي ويلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وينا) نوم ږدم.

داځکه چې:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجليات وينم.

رنګينه شعر مې مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وينو رود دی.

کابل. جمال مينه. د اسد څورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبيبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادي چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډېرکوښښ شوی دی.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وی چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شی. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کېدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځېدی شي! د نباغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کېږي. په تېر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دي پاته شوی، اوپه پښتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دی لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۳۴۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه مننه

د وطن له مشهور اوملي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږېږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آواز په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډېره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترېنه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړېږي.

که چېرې یوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً بې اغیزه څو چنده کېږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورٌعلی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښی ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپېدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظنورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیک | مخ

شاعر 1
ښکلا اوهنر 1
دصلح نړۍ 3
مینه اودوستی 5
صلح کل 7
ابتکار 7
ژوند 8
دمونشن دسفریوه خاطره 9
دهقانی 10
دوطن محبت 11
دوطن پالنه 12
ګرانه وطنه! 13
دوطن خاوره 15
سپین غر 16
په باغ کښې 18
آزادي 20
دزړه شکوه 21
دژوند ډیوه 21
پسرلی راغلی 23
دبهارفیض 24
دخزان سندره 25
دمني خاطره 26
په وربل باندې ګرد 27
دحسن جلوه 28
ملت اومملکت 28
لوی افتخار 30
ویده ګوجر 32
ناخاپی کانی 33
تګی اوریا 37
عاقبت 38
زما حال 39
دامیدرڼا 40
لمره! 40

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن ترانه 42
دافغان ترانه 43
ديووالي ترانه 45
دمعارف ترانه 45
استعمارچيان 47
علم او معنا 47
دپلار توره 48
نه ځي 49
ښکاري باز 50
زخمي زړه(١) 52
دشاعرنظر 59
څه ګورم 60
غريب ماشوم 61
خوارحسن 62
همدردي 63
حسن اونظر 64
بېپاى 65
ماشوم 66
غزل 67
دنازميرمني 67
په ليلى پسې ځم 69
خومره به ښه وى 69
څه يم 71
زما ګناه 71
زما خوب 72
انسان 73
څه جوړشوه؟ 75
عدالت 76
دوه ماموران 77
دحق جذبه 79
خاوري اوګردونه 79
علم اوپوهه 82
سرپټوب 82
همدردي 83
سياست 83
بې قدري 83

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي.. 84
دروح اطمينان 84
صبر.. 84
ددنيا قانون.. 85
يوسف اوزليخا... 85
فكراومينه 86
آشنايي 86
فكراو كار.. 86
بي خبري... 87
علت اوسبب... 87
دهقانه 88
شعر 88
مات كودړى 88
خوشحالي 89
تور او سپين.. 89
شعراو حكمت.. 91
سپين او تور ديوان... 91
حقيقت... 92
ثواب 93
دشاعرشعار.. 93
دالفت پيژند ګلوي او ژوند پېښې.. أ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي　　څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اوربانديې سوی ستي　　دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان　　دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان　　لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعيسی خوښوي　　خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي　　دښايست بت ته سرټيټوي

له هرقيده آزاد زنداني　　دعشق غم ګنې تاج سلطاني
ورسره شامدام حيراني　　سرکښې فکراوخيال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ريبار　　خوآرزو ورسره ديدار
خداى خبرڅوک راځي په دې لار　　لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا او هنر

په هرځاى کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دې دورپ دافريقې که داسياوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي او که ګبرکه ترساوي

دلته فرق دامریکي اود روس نشته

ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي

ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي

پتنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوي ځای که مسجد که کلیساوي

ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی

که رباب وي که شپېلۍ وي که داریاوي

ننداروتماشوته به ورځمه

دهرچاپه ساز چې ښکلی په ګډاوي

چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی

که زما وي که دتاکه دبل چاوي

ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک

که دچین وي که دهندکه دبرماوي

په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه

یوله بله متفق اهل معنا وي

ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي

په سپین مخ چې توري زلفې راخوري شي

دښایست دډیوي لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپین سره ښه ښکاري سپین له توره
څه به ښه وي چې یوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هریوګل چې په هر رنګ کښې وي زیباوي
ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګولیدلی لاپخوا وي

د صلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپینو زړونه تورنه وي له توره
کرکه نه وي یوله بله محبت وي
وروولی صلح صفاوي ښه نیت وي
مرورخلق یوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي
بشري دوستي قایمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي
نژادي توپیرهېڅ نه وي په دنیاکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امریکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي

خوقايم په ملتوکښي اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو

شي يوه ارکسترا د ولسونو

دګېږونداصل واساس اصلي منظوروي

جهاني عدل وانصاف صحيح دستور وي

هرملت په هرنظرکښي وي ښاغلی

که په هررنګ وآيين کښي وي راغلی

سړيتوب وي محترم په هرلباس کښي

په زري جاموکښي وي که په کرباس کښي

داسي وساتي هرڅوک خپل مسلکونه

چي ونکړي يوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره

دجنګ ويره شي له زړونو نه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون

مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تويول دوينوشرم او پېغوروي

شرمنده ذليل سرټيټی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه
شي په سمه لارروان سياستونه

دانسان زړګی له جنګ اوجګړې تورشي
توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولې کېدل وي شرافت

يوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت“ هيله اوفکر جهاني وي

زه له تاځنې ځاريږم ته له مانه
که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه او دوستي

مينه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډيووته پتنګان راولي

شاه دګدازړه ته نژدې کاندي
دخوارجونګړې ته سلطان راولي

که يوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکې ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره
په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګڼې مې نیسي
مینه په ماباندې پېرېان راولي

ګوره په سپین مخ باندې توري زلفې
توره شپه ځنګه مهرویان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي
خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواو بې وزلو دوستي
سړی په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا
دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي
صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره
خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتورو سپین اوسره دوستۍ خاطرته
سپین مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښې سپین اوتورچې ګوري

درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه

خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه

له هګی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسیږه

له دې تیټې هواپورته له طیران سره اشناشه

دزمان مکان په قیدکښې اوسیدنه اسارت دی

محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه

دبندي فکرخاونده دوهمونو نظربنده!

که ذهني آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه

که دځان په شان انسان ته دریدلی یې سرکوزی

ځان دې نه دی پیژندلی له خپل ځان سره اشناشه

چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکوریې

بې ایمانه راته ښکارې له ایمان سره اشناشه

چې سړی هرڅومره لوی شي ترڅان لوی سره آشناشي

والاشان سره آشناشوې دخداې شان سره اشناشه

دجهان تاریخ ته ځیرشه دبدلون اړخونه ګوره

کُلّ یومٍ هُوَفِي شانٍ دی له هرشان سره اشناشه

اور،اوبوسره دې کار دی په خوروترخوژوندی یې

صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخې کښې خوشحالي مبتذل کاردی

په تنکسه کښې چې وي خونن دااتبکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړ دکونډې خریداردی

دیارغېږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهد خوښ په ریاضت دی
عیش عشرت څخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهددحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوګل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیاري کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشاري کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیداښې ښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه ناري کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مايوسي لويه ګناه ده مرګ دی مړينه ده فناده
په اميد ژوندون ته ګورم که چړې راته تېرې کا
ژوندچې هرځنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژوندغلامۍ دې خدای برباد خاورې ايرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو
غلامان چې پيدانشي باداران به بيچارې کا

دمونشن دسفريوه خاطره

دلته بل رسم و رواج بله دنيا ده

مينه پټه چانه نه ده برالاده

ښکلول غېږکښې نيول دنوروخکښې

که په خوښه اورضاوي څه پرواده

په غلانه دي په ښکاره دي ياراني

نه هجران شته نه دهجرترانې

بې ريباره وصالونه شامدام دي

نشته کودې نه تعويذنه شکرانې

که په ګل پورې سينه مږي بلبله

که دشونډوښکلول وي يوله بله

نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه

که هرچاله ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني څومره ښه کاردی　　　هردهقان سړی مالداردی

لري مېړې اوپسونه　　　ښنه پټی اوښنه باغونه

همېشه په ښوباغچوکښې　　　پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو　　　وينې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته　　　اوله خپل عالي همته

له سپيروخاوروخپل ځانته　　　خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشيان پيداکړي　　　داتياره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبيابان　　　کړي شاعرته ګلستان

په خوږومېوومرغان　　　په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه　　　ټول دده ښې ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي　　　که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده　　　که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی　　　دهقاني ښه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی　　　چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان　　　آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس　　　داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر　　　داښايسته ښکلی زيور

ددهقان دکارحاصل دی　　　پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تنباکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپريم نه ويرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخورې، غورې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې درومم
دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم

يم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غيرت ګټلې شی به ولې کم خورم

دوطن داعتلاتږی يم ځکه
لکه ګل هره شپه ثاثکی دشبنم خورم

زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
ثه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه
دشیرین وطن په عشق کښې یې نامتورته

په خولوېې دتندې که آبیاري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپېتې
وبه نه شیندې خوره مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دورورته

دپنبې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوڅ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی بې حرکت کړه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته
دوطن آب وآبرودي که شوه تویه
په سیالانوکښې به سرجګ نکړي نورته
دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پی دي
نووطن بوله په شان دخپلې مورته
چاچي اینبی په دي تي درسره خوله ده
هغه خوراو ورورګڼه دسترګوتورته
هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته
په ,,الفت" به بېګانه اوپردي خپل کړي
وبه نکړي دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې
جنت دځمکې زره ددنیا یې
ښاغلی تاج ته دایشیایې
وردستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې

تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالي تادی هروخت روزلی

ښه ښه ځوانان دی تازېرولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی

ستافرزندان دي خومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې

تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن ورونوبياشئ راپورته

دښمن پري نږدئ خپل کلی کورته

دتوري غږ موتللی هرلورته

خوک ټينګېدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي دېرقوتونه

مونږ لاندي کړي دېرهېوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو

يومومذهب دی ديووطن يو

فخرمويودی لکه يوتن يو

مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ته ول قربانیږو
ځای دغیرت دی کله دریږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټی پسې ګرځي څوک په سمه اوغر
دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر
له سپیروخاوروپیداکیږي څه چې غواړي بشر
که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر
په کاراوزیارباندې له توروخاوروزرجوړیږي
دکاریګرد لاس تناکونه ګوهرجوړیږي
ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا
حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا
یاپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړیا
څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا
نفت په کاله کښې تاپیونه ګرځول ورپسې
اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې
وږی زمونږدي اوشړی اخلوله بل ځنې تل
پوټکی زمونږ دی جوړوي ترینه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي يې دپرديوبلبل
هرڅه لرو خو ده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغږووسترګې شاوخواوګورو
ښکته اوپورته سمه غرځپله صحراوګورو

خلق غرونه کيني پکښې راز راز خزانې لټوي
زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي
ځمکه که کيني نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نورولە وسپنې فولاد اوماشينونه جوړکړه
مونږ تري ناقص اسباب اوپڅ لرونه جوړکړه

سپين غر

چاويل چې کوه قاف نه   هغه خوا يوه کلا ده
ښاپيريان پکښې اوسيږي   پکښې بل شانته هوا ده
پيره داريږي يوسپين ديودی   ورنه ويره د هرچا ده
څوک پردی نشي ورتللی لاريې سخته ده بېشانه
داقصه مې اوريدلی په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهیږم هغه سپین دیو — داسپین غردی ننګرهارکښې
دخیبرله دروازې نه — دې خواپروت دی سخته لارکښې
بې پښتونه بل څوک نشي — ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمریوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه
په هواکښې یې تل ګرځي سپین بازان کوي ثارونه

ښایسته له هروطنه — اوله هرملکه زیبادی
تورنښتریې توری زلفې — تک سپین مخ یې دلیلادی
سپین سپیثلی ښکاره کیږي — ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه
هرسحریې له کنډوه نمراخیږي له آسمانه

پاس دغره په سرځلیږي — تجلی دپلوشوده
نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري — آینه دپرښتوده
تکه سپینه رڼا بریښي — درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي
له اسمان نه ورېدلی په دې ځای سپیثلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي — چې هروخت دلته لګیږي
درڼوستوروډیوې دي — پکښې هره شپه بلیږي
له صیاده ویره نشته — زرکې خاندې هوسیږي

دپښتون لویه ځانګوده کاڼوګټونه تیاره
خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته يې بهيږي جړوبی اوابشارونه

دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه

ښه لمن لري سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه

ښايسته ښې منظرې دي پښتانه يې نندارې کړي

دسپين غره تورې لښکرې دنښتروبې پيرې کړي

دامتل دی پښتنوکښې په لوی غره دخدای نظروي

دسپين غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي

نمر لا خرک نه وي وهلی درڼا هلته اثروي

کوه طورغوندې ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته

چې الهام ورڅخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو

شين سحراوشوروشرو دمرغانو

په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې

هرطرف ته دبلبلوترانې وې

يومرغه ويل داخومره ښه دنياده

ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاښوکښې ژونددېرغنیمت دی

ددې باغ خوږې مېوې څه لوی نعمت دی

مګرویره ده په کارله صیادانو

له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده

ددوی وصف ګوره یسفک الدما ده

یوبندي کړي په قفس کښې چې ویېږه

بل په سره اوربانديې نیسي چې کړېږه

کاشکی نه وای پیداشوي انسانان

دادسختوستوزرونوخاوندان

له بل لوري ورته غړشو داخه وایې

ته چې دغه شینکی بڼ دارنګه ستایې

داخوخپله هسې نه دی پیداشوی

انسان ډېرزیاراوزحمت پکښې ویستلی

که انسان نه وی دا باغ وچه میره ده

ښایسته کړی خوانسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کېږي

داګلش په سپیره ډاګ باندې بدلیږي

په جهان کښې که بې رحمه صیادان شته

ورسره ډېرزیارویستونکی دهقانان شته

که یوویني تویوي اوخونرېزي کړي

بل په کارکښې شي خولې عرقرېزي کړي

دیوه لاس کښې که توره اوټوپک دی

دبل لاس ګوره تناکوڅخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومینو ننداړچیانو
هېروئ مه کاراوزیاردباغبانانو
دهقانان لري په تاسوډېرحقونه
دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي

په شړی کښې ښه یم زه آزاد فقیر
نه ورېښموکښې چینجی غوندې اسیر
په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس یې وي حریر
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم
یووېښته به یې ورنکړم په کشمیر

په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهیر
چې مرغان په هواوینم چرګ په ځمکه
راته یاد داسارت شي بدتاثیر
همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي
اوبنکې یې بالښت دخان اومیر
له لیندی داسارته چې ثوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته   دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي ستر ګوردپاره   دستر ګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي   مينه پالونکی آشنايان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم   تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډوميدان جوړشوی   ميدان دفکردجولان نشته

په اديرو به ګلان راشنه شي   په مړوتاثيرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه يې ښه نه دی   ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مين په ګټه زړه شي دګټې   سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي   دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مريونه

آزاد هوس نه يوانسان نشته

دژوند ډيوه

شپه دوصل وه مجلس وديارانو

دمينو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډيوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی

لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډیربیتابه وچې ځان ستې په اورکړي

سمدلاسه ځان په اوربانډې نسکورکړي

دتن پېتې له خپل ځانه کاندې لرې

کړي پیداځانته دروح نورې وزرې

کوم زړه سواندی ورته ویلی ګوره سوزې

ژوندون ښه دی په دنیاکښې یوځوروځې

دومره پاتې شه چې ووینی سباته

په رڼاورځ یوځل وګوری دنیا ته

پتنګ ووې زه مین په دې رڼا یم

له قدیمه په ډیوه باندې شیدایم

زما ژوند لکه ډیوه دځان سیزل دی

ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېدل دی

ډیوه هغه وخت ژوندۍ وي چې بلېږي

مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرينه

له سېزلو نه نجات دی زمونږ مړینه

سوزوساز د زندګۍ ښه تماشاده

بې رڼا اوسېدل مړینه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراوناره نه وېرېږم
دخلیل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زېری مې دربانده پسرلی راغلی
وخت دګلانواوموسم دېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده
که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازېری کوي
چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې
دفرش دپاره غرو رغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بهار فيض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیاېي راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښې ګوره حمل[۱] په غوایی شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړې له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره

په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره

دغوټۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سيالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټې سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کورودان وي له باغوانه سره

---

۱ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اوډکېږی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله
داشني پاڼې ورځ په ورځ ګوره زېړېږي
سرسبزي اوتازه ګي بې وبايلله
پاڼې رېږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سېره سيلۍ ولګېدله
زېړې پاڼې چې رېږي خو رالوېږي
ځکه اخلي رخصتونه يوله بله
هغه پاڼه سيلۍ وړوره کومې خواته
چې زما اوستا په سروری کېدله
او س کابل دخوارغريب ټاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله
له کابله د خوارانو کډې ليږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه يې له کابله
چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته به يې ساتې ديخنۍ له چپاوله
ستاوبه لکه غومبسې چيچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده
دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله
دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي
ګل دې اخلي خراجونه له وربله
بېدایان دې هم هواته هوسېږي
درروان دې ګړندیوکښې په ځغله
تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهاره
برکت اوخیردې زیات شه یوپه سله
زیړنارنج دې په شنوپاڼوکښې داوایي
په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمنې خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه
راشئ! وګورئ دزېړرنګ عالمونه
داچې باغ کښې طلايي رنګونه وينئ
که پوهېږئ خپل قيمت نښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله
ونوبوټو طلايي کړه جامه خپله
په طلاؤکښې ډوب شويدي باغونه
په دولت مينه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زېړي پاڼې راتوېږي
سوړتنور دغريبانوپرې تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که يخ سيوری دراحت و
په سړوکښې سره لمه ده چې بلېږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله مېوه وي په باغوکښې
کله سيوری کله اوروي په دېروکښې
کله پاڼي دي په کارکله لرګی
هرخه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځای پاس په وربل شه
له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه
دلاله زړګی شه تورله دېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مايل شه
نرګس زېړشه له ارمانه شينکی باغ کښې
چې داځای وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شين شه چې داولې
په معنې کښې جګ له مانه يوپه سل شه
دعاشق بري په عجزاوپه نيازدی
چاچې کړله سرلويي راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حايل شه
داخاکي تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې
د „الفت“ په ژبه داسې وستا يل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته

ژرراپریووت چې پې ستا بنه بشرولید

دنرګس سترګې خوستا په لورکږې دي

په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید

نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی

سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید

دعشق دام دی هرطرف ته غوریدلی

خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید

په طلسم رانه حسن زړګی ویوور

نازمکیزکښې مې دسحراثرولید

راځرګنددعشق قووت اوزورشه هله

چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید

دواړه وروځی یې لیندی بانه یې غشی

مسلح مې نن دحسن افسرولید

لاربنودونکی که دعشق درته په کاروي

ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت او مملکت

یوه باغ کښې وي ولاړې ډېرې ونې

هره پاڼه یې لایقه دستاینې

خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وي

له یوې خاورې پیدادیوکاله وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له يوې ويالې اوبه ورته راتللې
په يوه هواكښې ټولې لويېدلې
ددې ټولو يوخزان اويوبهار و
ښه اوبدې وشريک يوې واكدارو
ځينې جګې ځينې ټيټې كوزوپاس وې
لكه ګوټې ديوه وجوددلاس وې
چامېوه لرله چا ښايسته ګلونه
دچاسيوري و ډېرښه دچاقدونه
چنارلوى وشفتالو لكه ماشوم و
دمڼې اوناک توپيرله ورا معلوم و
له يوه سره لويي وه نورڅه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وې پكښې څورازه

هرمرغه موېږانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و يوه چمن كښې
لكه وي چې ولسونه په وطن كښې
هريوبوټى پخپل ځاى كښې سربلندو
دباغبان سترګوكښې هريوارجمندو
په حقونوكښې بې نه وڅه توپير
مالياروپه هري ونې ډېرزهير
يوله بله بې په هرحال كښې شركت و
په تمامه معنى يوصحيح ملت و
لكه باغ يومملكت وګڼه وروره
پكښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېرې خوباغ يودى كه پوهېږې
كه كوې بل رنګه فكرډېرغولېږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه ورونه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غږونه بېل خويونه
مګردواړه اوسېدونکی ديوکوروي
ديوي سترګې په کورکښې سپين اوتوروي

لوی افتخار

زمانه ږدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېري لويې قربانی پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېردي خوهرکارګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سروركول دخپل ولس دسرداری دپاره
داستبداد او استعماردبربادی دپاره
دحق ګټلواودخپلې آزادی دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړی دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادی مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی
دهرچامرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی
دپتنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هيڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصورمرګ به ستایل کېږي په دنیاکښې مدام
په هرنظرکښې به حقیروي مرګ او ژوندد غلام

په ځان وژلوکښې ژوندون دنام وننګ وینمه
لوی افتخاردآزادۍ دپاره جنګ وینمه

ډېره شانداره کارنامه په هغه درنګ وینمه
چې دمظلوم لاس دظالم په وینو رنګ وینمه

هلته چې ظلم، تجاوز، فرعونیت وي ولاړ
په مقابل کښې يې همت، ننګ وغيرت وي ولاړ

حقیقت تریخ دی مګرزه انکارکولی نشم
جهان مې وینې چې زه ځان قربانولی نشم
دپښتنو درانه نومونه ښه ساتلی نشم
دپنجابي مخکښې په برېتولاس وهلی نشم
ډېرپورته ګورم چې دپلارنیکه یادګارته ګورم
ډېرښکته ګورم چې خپل تېټ ژونداو روزګارته ګورم

اوس له پښتو نه دچاویره دچاډارنشته
هغه غیرت هغه هیبت هغه وقارنشته
په زروتنوکښې یوتن هم فداکارنشته
ځکه په حق دپښتنو باندې اقرارنشته
هغه به څه وي چې خپل حق په چامنلی نشي
یادخپل حق دپاره ځان قربانولی نه نشي

په باجورباندې راغلی څه بلاوینمه

له باجوړنه جوړه شوی کربلاوینمه

په پاک نامه ډېره ناپاکه نارواوینمه

دبل په زورمسته مغروره مارشالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښي لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانی کښي لړ نیمګړی وینم
دغه دتېروخت توریالی څه قدرسترې وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښي
ګڼوځنګلوکښي په شنو دروکښي
یو دوه ګوجرومېښي پوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوڅارو
دشپې به هم لاوېښ اوبېدارو
پس له څوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې رڼولې
شپې یې په ویښه سباکولې
وروسته دخوشپوله بیدارۍ نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه
خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی
یوتن خوب ویووړنصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو
د دواړومېښې وزیږېدلې
سپوږمۍ اوستورووړته کتلې
چې ویښ ګوجرکړې مېښ کتۍ تولې
له خپلومېښولاندې راتولې
ځه یې چې تول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټۍ واړه دهغه بل شوه
هغه چې ویښ شوسباله خوبه
ویې لیدله دارنګه لوبه
تپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه ځه رسېدلی
داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده
ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکټۍ راوړینه
ځوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بیامتلونه

ناځاپي کاڼي

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی څوک مې نه دی آزار کړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناڅاپه راځي کاڼی له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا

لوېږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسېږي راته ضرر
تصادف دی بشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزا نن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړا نن

بل پرې غږکړ خبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه

تابه هم کله وي کاڼی غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه کړې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسېږي درته هرڅه لږاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه یاهېر
ته یې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه یې دتقدیرله پټ حکمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسېږي
اورله خپلې لمن شامدام لګېږي

ښه رسېږي درته تل له لویه خدایه
چې راضي نشې هېڅکله له همایه
ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقدیرپه کارو باندې نېک ګمان شه
چې سړی لږڅه په فکردتحقیق شه
خپلوټولوحرکاتوکښې عمیق شه
ورپه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولی ویوکانې له خپل بامه
یوناڅاپه ولوېدلې په چاباندې
چې ولاړوبې خبره تېټ دلاندې
همداکانې وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره یې ډېروګرزولی
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې یې دی وپرې ویشتلی بې ګناه
لاس یې برنشو موده شوه ډېره تېره
قهریې سوړشوویلې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه
نویې کانې له خپل کوره کړګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې لګېږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه
دقدرت كاروونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان
بې احتياطه كه څوک وكړي حركت
كه دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
كه دې ولي دتفاوت وكړه ګله
ښه اوبدانسان ټول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مكافات وي له عمله ځنې زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي ټيټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وكړي هغه به ريبي تل
هرڅوک اوري په جواب كښې خپل ويل
داحسان جزابه ووينی احسان
دبدی جزابه هم دركړي آسمان
نوردې خوښه چې اغزي كړې كه ګل
بې كرنې مه كړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل كښې هره ځمكه
ته دې خپل زړګی دكردپاره ښه كه
پكښې وكره ښه تخم د„الفت“
نو به ووينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره یې هم کړه مینه زیاته

تکی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوې ښکلی امسا
د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولیږي
راشه پرېږده نورکارونه دریا
اورلړونی غوندې سوی اوتک توریې
امیدمه لره دخپلې زرغونتیا
ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا
چې له نوکه ترکوټیه ټول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي څه بلا
خپله ګټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا
انسان څوک دی زه یې دومره پېژنمه
چې حیوان نه بېلوي څان په وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ويلو

نوم پرې کښېږدي درواوناروا

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی

غول دیوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حیران شم

دادنیاده ګډه وډه تماشا

په حراموناروا سړی ته ورشي

څه لولی اوبې حیاده دادنیا

عاقبت

عاقبت به یې سېلاب داوښکویوسي

چې خواران اوغریبان چاڅرولي

نن سبا به داقبال له تیلی کوزشي

چاچې سترې اوستومانه ځغلولي

زمانه به یې دنورو خندنی کا

چې یې هروخت په خوارانو دي خندلي

شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي

بلبلان یې چې په باغ کښې کړولي

له دې خړآسمانه هروخت بړلی اوري

وري سېلاب دزمانې واړه ښاغلي

دښایست بهارخو ورځې وي دنیاکښې

بیاله نازه راکوزېږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرخه تلونې دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په څوکرته
تيت وپاس خړاوروښانه ماليدلي
ځکه مازړه بل عالم پورې تړلی
دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه   څومره ډېرکارلرمه
پمه پښيا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه   بېړه تلوارلرمه

ملکري تللي زه وېده پاتې بېدياکښې پمه   غره اوصحراکښې پمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه   يوګوډی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي   په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه   خداېږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا   هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه   ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال   اودخپل جاه و جلال
زه هيڅ شی نلرم په تېروافتخارلرمه   دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی   زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه   پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرڼا

نوی دوردی راغلی
یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي
چې دوخت تقاضاوینم
توره شپه په ختمېدوده
رڼا پېي دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرګوره
نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې
نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل
راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی
شاګردان پېي ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره
ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنږدي دی چې به څه درنه جوړېږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوا ل دې معلومېږي

سوا ل دمرګ او دژوندپېښ دی
مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت پېي په تیاره کښې
نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه
چې نورتېول ترې ګرېزان دي
لږ څه وغړوه سترګې
چې ته څه پېي نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لا خره وینم خاروی ځي له تانه واړندې
ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانديې

لمره!

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکیږي

په رڼا دې زموږ مخه رڼا کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسموردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی
نتیجه ستا درېنا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی
تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته
زمونږ زړوکښې اینښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده
ددې ځمکې هریوبوټی لویوې ته
دباغو خامې مېوې راپخوې ته
لویول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده
سپینې واورې دې اوبه کړې غرو رغوکښې
بیادې کړه روان رودونه په شېلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره
دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمرېې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې
ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!
پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهمداوطن دی
آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثارودکه ده داکنده
نورومونږ ځنې اخیستي تل الهام دی
مونږ ډېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهېده دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
منډې ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ ډېوه په هروخت کښېږ روښانه
درویزه کړی هرچا زمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه یې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکیږي ثمر
دی نمک خوردې وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابي یولوی پېغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاوندیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرازپورونه لري

بایدچې داحق کړي اداورووي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ

که یې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لویږو په دې مینا مستیږو

خدای دې مدام لري دا باغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلی پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخت دې دلته شان وشوکت وي

ننګ وغيرت دې زمونږ دولت وي

دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې
ځاى دې دده وي دقام ليموکښې

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بيرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان يې

له غليمانو دې په امان يې

ته دې سرلوړى تل په جهان يې

زمونږه ځان يې په مونږه ګران يې

هرځه به ځارکړو ستا له هوانه

ستاله عزته له اعتلانه

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

په حق مين يو د حق په خوايو

دښمن دظلم دناروا يو

آزادي ستاتو آزادي ستايو

سرپه وطن ړدو په ننګ فدايو

نه ظالمان يونه مظلومان يو

ښاغلى نسل مونږ دافغان يو

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديوالی ترانه

ديوه وطن اولاديو   تېرله سره په هېواد يو
دافغان په نامه ياديو   بختوريوچې آزاد يو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په يوه نامه يادېږو   په يوه بېرغ ټولېږو
يوله بله نه بېلېږو   په يوه وطن ځارېږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپيمان
آزادي زمونږ لېلاده   آزادي په مونږ شيدا ده
راسره لويه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ويساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان يو   دعلم پتنګان يو   دجهل دښمنان يو

لښكردمعارف يولوړزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوځوکښې په غېږه دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن رابانديې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوړدترقۍ ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو د غیرت په ځای کښې سرورکوو — هم مال وزرورکوو
دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو — ورته خبرورکوو
مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي — ملی آیین نه وایي
مونږ خپلوتوروته دسرووینوجوهرورکوو — اب دخطرورکوو
وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ — دافریضه ده زمونږ
دخپلوواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو — دغه هنرورکوو
سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره — دآزادۍ دپاره
دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو — زړه زړور ورکوو
تجاوز نه کووپه نوروباداري نه کوو — ستمګاري نه کوو
دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو — په وطن سرورکوو
دآزادۍ دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي — خواروبرباد دې وي
مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو — آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته باښې لري تازیان لري

پښتونه ستا نیوو لره مارشال دپاکستان لري

سیسی ولي هوسۍ ولي وږي وږي مرغۍ ولي

ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچې مایان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غونډې کوټې لري

له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسیران لري

غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي

هېڅ وارېې خطانه دروميي پخې سترګې ښکاریان لري

که زانې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي

هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي

ددوی لاسه وینوکښې شتکي ډېرمرغان لري

نیول کوي وژل کوي په اورکباب کوي

وریتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وینمه صیاد دام غوړولی دی
په غرونوکښې لیوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې

عیب یې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی
که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ يې ژيړدی
بې کمال که لري مال هرڅومره ډېر
له احتياجه نه خلاصيږي بل ته اړدی
که اغوستی يې پوټکی دسموروي
خلق يې پېژني له سترګوچې ګيدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځنې لوړ دی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظيم او احترام دقدر وړدی
بحرډک له مرغلرو چوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره

په چت کښې وينم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونيکونو ياد ګار
توريالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تيکی ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
يو وخت يې ډېرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم يې و ذوالفقار
دغسې نه وه چې داوس يې وينم
په ډېروزړونوکښې يې ايښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلیم سترګه سوزېده ورځینې

په غزاګانو کښې بې نه ومدار

اوس دلرګی په شان په چت کښې اېښی

نه وینې خوب کښې هغه لیل ونهار

هېڅ په کارنه ده وخت بې لاړه تېرشه

خوته بې بوله تاریخي افتخار

چې زماني نه څوک شي روسته پاتې

شي تاریخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

درونددوالی غرونه ، پښتونواله پښتنونه نه ځي

توروالی شپو نه رڼایې دلمر شغلونه نه ځي

دآزادی په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ

مونږ پتنګان یوپتنګا ن بلوډېوو نه نه ځي

څو قرنه کېږي توره لاس کښې د افغان وینمه

د تورې برېښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نیکه څنګ کښې مو تورې معلقې وې تل

دپلار نیکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

دبابا ګانو اونیکونو دلاس نښه ده دا

دتورې قدر زمونږ سترګواولیمونه نه ځي

د پخوانیو خوی عادت مونږ پرېښودلی نشو

د ښکار عادت د باز بابښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلي لمبې زمونږ په زړوکښې که مړې شويدي اوس

بيابه تازه شي مړه اورونه له سکرونه نه ځي
بيابه اور بل کړو دظالم اوددښمن په خونه

دانتقام جذبه زمونږه له سينونه نه ځي

که په برهان اودلايلوفيصله ونشوه
غوخه اوپريکړه دچړوتورو له خولونه نه ځي

ښکاري باز

بازنيولی په منګولوکښې سيسی وه
خوندوره مزه داره ښه مړی وه
چې بې راوړه خپل خاوندته سلامته
بې څه طمع بې احسانه بې منته
چاويل ورته چې ای بازه نادانه
څه ليدلي تاله لاسه دانسانه
چې په لاس کښې ورکوې پخپله ځان ته
ورته نيسې دهواپرندګان ته
ولې بل مرغه نيولی له غړی تا
ولې ورکړله انسان ته دامړی تا
تاپخپله ولې نه خوره هواکښې
پاتي نشوې ولې دي لويه فضاکښې
له پنجو د بنيادمه چې شوې خلاص ته
څنګه راغلې ورته بياپه دېراخلاص ته
قدرت تاله درکړی لوی وزرونه
ستا پروازلاندې خدای کړي اوچت غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارښې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شې ته کولی

څه احتیاج لرې انسان ته په نړۍ کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې

چې له دې هسکې فضارا ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راټیټېږې

پټې سترګې تارپه غاړه زندګې کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې

په کوم تاربانددې ترلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې اینبی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقرر کړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی

انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی

اس دده په سورلی ګوره چې مستي کړي

اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي

په الفت سره تابع وحشي حیوان شي

ښه ملګری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه[1]

زړه يې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي — ای زما زخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه — ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پېښ شوی — دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جدايې — که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غونډې کړیږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالیږې نه هیڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته — ولې شپه او ورځ ځوریږې
راته ووایه څه غواړې — په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلی مخ مین یې — که دچاپه غم کړیږې
له اسمانه دې زړه شین دی — که انسان ځني ویریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروریې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

[1] :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو — التفات اووفاغوارِي
که دنازنعمت خاوندنه — مروت اوسخاغوارِي
یاپیاله له میوډکه — له پیمخې اشناغوارِي
یاسازونه سرو دونه — یادمیني دنیا غوارِي

دسکوت طلسم مات کړه راته ووایه احوال خپل
له هیچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزوا ل خپل

ددردمنوپه حال ژارِي — که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دي په غوروکښې — وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړي — په فریادبې نوایانو
هرطرف ناري سورِي — دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښې
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه څودې توان دی — وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وږی — که آشناکه ناآشنا دی
انسان کله خبردارنن — په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومېږي — ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتې په انسان کښې
توره شپه توره بلاده — که لوکی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښې — ددنیا پرې سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی — مخ دځمکې پرې تک توردی
یادغم توره کېږدی ده — یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه
محاذونه دجنګ جوړشوه — په هرلوری هره خواکښې
فولادي اسمان جوړکړی — طیارو پاس په هواکښې
دګولیو بارانونه — ځکه اوري په دنیاکښې
بې له سروونو څه نشته — دشپوورځو په میناکښې
دسروونوعکس پریووت داسمان په کناروکښې
فسادونه شوه برسېره بحرو برغرو او رغوکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده   پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې   لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي   ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!   په دیناکښې دوزخونه

له دي پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کېږي

دادنیا په حقیقت کښې   ژړوونکی افسانه ده
که پخواشرابخانه وه   نن دوینو پیمانه ده
سورګلزارېې ډک له اوره   دبلبلواشیانه ده
په سینګارېې مه غولیږه   یاقفس یازولانه ده
پتنګانوته له باغه بلبلان وایې نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي   بلبلان باغ کښې کړېږي
له آسمانه تندر اوري   لوی قصرونه رانړېږي
له دریاب دزمانې نه   بوی دوینو پورته کېږي
دمرګی دوړی سترګې   په هېڅ شانې نه مړېږي
نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښې دي دامونه

ددنیا مزاج بدل شو   رحم نشته هېڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بېخې نشته   ددې خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه   دهوا ښپوږموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته   نه په خاوره نه اوبوکښې
دشبنم په ځای په ګلو له هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه

ددې عصرانسانان اوس   لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبې   میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن   دفولادونهنګان شول
دخوړې مړی دپاره   پخلا سپي اوفقیران شول
دیوسف په وینو باندې دلېوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تېرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې   دي د تندر آوازونه
رڼا ورځ پې توره شپه ده   لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالې دي   که دسره اورسېلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته   چې پرې ګرځي لوی ټانکونه
نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول پې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بي پردې اوبې سيرته　　عالمونه دجهان شوه
څوک له لورې هلاکېږي　　ځينې کونډې يتيمان شوه
هيوادونه نيول کېږي　　ولسونه اسيران شوه
ځينې پريوتل له تخته　　ځينې ځينې تاجداران شوه

جوړقيامت دی په دنياکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې　　دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه　　ورورډبل ورورما ل ته غل دی
دوه خواره ياران چې ګورې　　يوبل ته ايښی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې　　ته به وايې چې منقل دی

دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښيارکړه

هرسړی مطلب اشناشو　　دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړڅوک پخپل عهد　　نه خجل په خيانت دی
څوبې لاس برنه وي دوست وي　　چې لاس بر شي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمېږي　　دا عجيب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
ماليدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنياکښې　　بل قانون کله چلېږي
نقشه هره ورځ دځمکې　　په قوت او زوربدلېږي
چې قوي اوزوروردې　　پخپل حدکله درېږي
يووطن په زوراوجبر　　بل وطن سره ګډېږي

ضعيفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حيوان ددې حکمت شوه

نه خبرشه زما وروره　　ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنياکښې　　زندګي شوله محاله
ضعيفان خلاصيدای نشي　　دفريب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته　　ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندې چې له مرګه نه ويرېږي
ما ل وسرېې په امان وي چې له خپل سره تېرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي　　تېنګ په ننګ ناموس اوديڼ شه
اوراوبوته غورځوه ځان　　فولادي اوآهنين شه
نښې تېرې پنجې پيداکړه　　لکه بازاوياشاهين شه
نه وايمه چې بلبل شه　　ياتوتي غوندې رنګين شه

ځيرپښتون شه دامتل دی خنکه غرهسې کربورې
کره سرې اوتودې تېرې داتعليم کړې ژمې اوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی   ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره   دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنر دی   توریالی موافلاطون دی
فیصله دتېغ په ژبه   دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیدی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوځېږي

توره حق اوحقیقت دی   شریعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو   بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف پې بس دی   چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه   ورنه خوف اوحیاکېږي

توریالیو په حضورکښې سرتیټ کړی افلاطون دی
دتېرې تورې په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره   په دیناکښې حکومت کړي
په هغو دې تل رحمت وي   چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې   حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي   په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره   په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي   دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره   داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي   دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشر دقران ده

په قوت دتېرې توري   له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم   سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوریالیو   خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام پې   په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلا څوک   که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې   که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا ګټه   یاله خدایه جنت غواړي
تول په توره ګټل کېږي   خوتینګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندي پې مکان دی
آب دتوري بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي   توردي وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی   که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی   غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه   چې هرڅه جهانګیران دي

تول د توري په رڼا کښې خپل مقصد ته رسیدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري يو بل ته بښلي

ته ویده وي په ځانګوکښې   هېڅ خبرنه وي له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروي   نه له شخرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول   ستانظرکښې و یکسانه
ستاپه سرباندي دپاسه   مورکره توره آوېزانه

په هغه وخت کښې پې ته لاتېره تېغ لاندي ساتلي
فکروکړه څه دپاره خپلې موراساتې روزلې

که پوهیږي زما وروره!   دهمدي ورځې دپاره
پښتنه مورد ځوی سرته   ږدي تول توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه   درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خون داخلي   دتېروتوروله واره

بې دتوري له سپین مخه په بل مخ چې مین نشي
ستا به فرق له څاروی څه وي که قربان په وطن نشي

دوطن په نام وننګ تل   سرورکړی هرپښتون دی
له شاغلوپښتنو   مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره   ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې   مالیدلی داموضمون دی

„مرنې دي چې یادیږي په سندرواوبه ویر“
دهر نشې ورکولی دتېري توري تاثیر

لکه غرپه هسکه غاړه   له آسمان لاندي اوسیږه
که ږلی اوتندراوري   له خپل ځایه مه ښوریږه
بې له خدایه بل له هیچا   اوله هیڅ شي مه ویرېږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته   ځای په ځای تینګ ودرېږه

(۱) الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتوروله واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه   دپښتون شاعر شعرونه
داچې اورې څه له مانه   دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه کښې   واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه   راشه وګوره پښتونه

دپښتون بیرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان ختېک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده   که اسلام اودینداري ده
تقاضادزمانې ده   اوکه پوهه هوښیاري ده
دپښتون عالي فطرت دی   که غیرت ایمانداري ده
ددې ټولوای پښتونه   تانه دا امیدواري ده

چې ته بیاکړې غېره واژه استقبا ل دتېرشوکت ته
خوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به نه وي لویه خدایه   که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې   درست پښتون اوافغان راشي
بیاهماغه شپې او ورځې   دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومېنو   بیازمونږه کاروان راشي

دادعاپه خوخوواروخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نیموشپوکښې کړې دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم   امیدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو   امیدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی   په دنیاپې سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره   سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاریږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې نه ورته ښکاریږي پخپل قام دده پیرزووي

نه خبرېږه دغه رازشه   ای زما دسترګوتوره
چې یوازې په دنیاکښې   ژوندون نه کېږي هرګوره
هرپیغام چې یوغوږاوري   بل ته هم رسېږي وروره
دیوازې ځان سوداته   وباسه دزړه له کوره

ته بې ناست هغې بیړۍ کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـه اونورپښتانه واړه   پـه یـوه ژبـه ګړیږئ
پـه یـوه نامـه هرکلـه   اوپـه هرځـای کښـې یـادیږئ
دیـوه پښتون پـه ښـه نـوم   سرترسـره ټـول نـازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې   لکـه یووجودښکاریږئ

چـې پردولـره یوښکارئ همدغـه مـودی یـو والـی
نـوک او ری کلـه بیلیږي نشـته تاسوکښې بیلـوالی

غـم مویوښـادي یـوه ده   پـه رګوکښې یـوه وینـه
زه اوتـه دیـومخ سـترګي   خلـق موبـولی ښـی اوکینه
دواړه یوشـاني غږیـږو   مـرو د یووجـود پـه مرینـه
اخـتلاف دنظرنشته   چـې موجـب دبېلتـون شـینه

سـپین اوتوردیـوي سـترګي کلـه یولـه بـل بېلیږي
پـه بېـل رنـګ کلـه دوه ورونـه یولـه بلـه پـردي کېږي

راشـئ !ای پښـتنوورونو   یولـه بلـه بـه ځـاریږو
دپښـتون دژونـددپاره   بـه هریولـه سـرتیریږو
خوشـحالي بـه مویـوه وي   پـه یـوه غـم بـه ګړیـږو
پـه نامـه دپښـتنوالی   بـه مـونږ واړه قربـانیږو

یـوه ورځ بـه داسـې راشـي چـې پښـتون واړه راټـول شـي
لـر اوبرپښـتانه واړه بیرتـه یوکـوراوکهـول شـي

دازخمـي زړګـی بـه روغ شـي   دغلـیم زړه بـه زخمـي شـي
دا ارمـان بـه لـه زړه ووزي   لـه غمونـه بـه خـالي شـي
د الفـت خـواړه اشـعاربه   پښـتنوپه خولـه جـاري شـي
پښـتنې دنیابـه جـوړه   کورپـه کوربـه خوشـحالي شـي

څـوک چـې زړه لـري هرګـوره پکښـې هیلـه اواسـره ده
دا آرزولـه ډېـره وختـه تـردې وختـه راسـره ده

دشاعرنظر

زه یـې پیـژنم شـاعر دی بـل څـوک نـه دی

چـې دالـوی جهـان وړوکـی ورتـه ښـکاري

د وریښـمواو زربفتـو ښایسـته ټـوکی

دنـادان پـه تـن زړوکـی ورتـه ښـکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفـــاني دريـــاب ګنهـــي دمظلـــوم اوښـــکې
ددنيـــا بحرډنـــډوکی ورتـــه ښـــکاري

چـــې خپـــل نفـــس نشـــي وژلـــی کـــه ســـل وژنـــي
نـــا توانـــه وېرنـــدونکی ورتـــه ښـــکاري

ددنيـــا فـــاني عيشـــونه نعمتونـــه
دســـپي مخکښـــي پـــروت هـــډوکی ورتـــه ښـــکاري

څه ګورم

ګـــورم جهـــان کښـــې څـــوک کعبـــه ځينـــې بوتـــان جـــوړوي
غلطـــه پوهـــه لـــه ســـړی ځنـــې شـــيطان جـــوړوي

دســـروکاردی چـــې دخپـــل وطـــن کارونـــه کـــړي جـــوړ
جونـــه اوپېغلـــې ســـينګارونه کـــوي ځـــان جـــوړوي

تهـــذيب ضـــروردی نظافـــت اوښـــه لبـــاس دی پـــه کـــار
فېشـــن چـــې زيـــات شـــي لـــه ځلموبـــازينګران جـــوړوي

دودانـــی اميدلـــه هرچانـــه کېـــدلی نشـــي
لـــه خاوروګټوښـــه کورونـــه معمـــاران جـــوړوي

چـــې انســـاني رڼـــا پيداشـــي پـــه مغزوکښـــې دچـــا
هغـــه کوښـــښ کـــړي پـــه عـــالم کښـــې انســـانان جـــوړوي

ډېرتفـــاوت شـــته پـــه انســـان کښـــې دمعناپـــه لحـــاظ
واړه مشـــغول دي ځينـــې ځـــان ځينـــې جهـــان جـــوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی
نازیې هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله
کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوږي خبري
خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه
دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي
لاره نلري مجلس ته لرې ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته بې پرېږدي نه
لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی
دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي
کبرجن هواته ګوري چې بې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلی
زه یې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه په وهېړم تقاضاوه دآسمان دا
اوکه خوی یاطبیعت و د انسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زمانې وه له نظره
دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبې په سړی هسې چارې کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلی سیرت دی

خودخوارحسن لړ قدرلړ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کېږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کېږي
ډېرزماپه خېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځې دپردوکالي ناولي
بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده
هنرونه پټ وي دانسانانو
خاورې مښې په مخ باندې دخوارانو
ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره
ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بډایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته
پام کوه ! په سپین سپېڅلومه غولېږه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه
په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي
چینجی اوسي دورېښمو په قباکښې
پټ مخ ګرځي رياكار سپینه رداکښې
دیوسف خیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخا ده
راځئ! ځېرې کړو دانښې جامې رنګینې
پکښې وګوروځېرې ډېرې ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره

سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وریځې په آسمان کښې بیا

څه ژړاملګرې ده دژوندیوې بریښناسره

ټول باغ ژړېدلی ځکه اوښکې دي دګل په مخ

ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښایي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي

لویه بدبختې ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمې دې خدای په هیڅ کورکښې پیدانکړي

یوکورکښې چې ویروي اوبل خاندي له لیلاسره

حسن او نظر

دړانده بډای په کورکښې ښایسته ښکلی لیلاوه

دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده يې تجلا وه

ډېوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و

بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه

دسپین مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو

څه قیمت اوقدرنه و، زړه کښې مینه ددنیاوه

دښایست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه

بینایې د ذوق هیڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه

دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تیرېدلو

دمېووانتظار ډېرو دمادي ګټې سوداوه

دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و

بصیرت ته وه محتاجه په نظرپسې شیداوه

مال دولت له حده تیرو،واک یې خپل وهرڅه ډېرو

مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علـــــــــم وفـــــــــن هنراوشــــــــــــعربینا ذوق اوشــــــــــــعورغواړي
کـــــه پـــــه نیمـــــه خـــــوک پـــــوهیږي دلیلـــــی دغـــــه معنـــــاوه
دمعنــــــــــــاروح تـــــــــل خپـــــــــه وي دړندوناپوهوکورکښـــــــــــــپ
عرفـــــاني نهضــــــت مـــــــه غـــــــواړه! جامعـــــــه کـــــــه نابینـــــاوه

بلهای

یـــــو یــــې لــــوی بــــولي هغــــه بـــــل ورتـــــه وروکـــــی وایـــــې
خپټــــــه یـــــې لویــــــه اوکـــــــره یــــــې وره ده ډیــــــره
غلــــه یــــې ډیـــــره مـــــا ل یـــــې ډیـــــردی هرڅـــــه ډیرورکـــــره
مــــــزدوران وري دي یـــــوه بـــــې بـــــې مـــــړه ده ډیـــــره
کوتــــــه تـــــــوده ده تشـــــــناب تــــــوددی تنورتـــــــودوي مــــــدام
هرڅـــــــه تـــــــاوده دي ډکدابرخـــــــــه ســــــــړه ده ډیـــــــــره
دده لـــــــه کـــــــوره هغـــــــه وخـــــــت خیروخیـــــــرات راوزي
چـــــې تنـــــاره کښـــــې خڅپـــــدلی تـــــري پیـــــره ده ډیـــــره
کـــــــوربي دی نــــــــوی کـــــــالي نــــــــوي دي موټرنــــــــوی دی
فکریـــــــــې زوردی خیـــــــــا ل یـــــــــې زوړ ارزو زړه ده ډیـــــــــره
پـــــه یــــوه ســــوی مــــړی خــــدای نــــه جنتونــــه غــــواړي
لــــــــه ده ســــــــره د آخـــــــــرت ســـــــــوداوره ده ډیـــــــــره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغېږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اورېده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپیغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګړېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غېږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به بې خوشحال اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غېږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چــــاچي ابښـــــې داشـــــين خـــــا ل ســــــتاپه جبــــين دى

زمـــــا زړه هــــــم دهغــــــه لـــــــه لاســــــه شــــــين دى

ســــــتا امېـــــل كښـــــي پــــې ســــــل زړونـــــه دي پيېلــــــى

چـــــــاجوړكړى ســـــــــتا دغـــــــــاړې لـــــــــونګين دى

جـــــــــوړه شـــــــــوى پـــــــــې دلمرلـــــــــه پلوشـــــــــونه

ستادعشـــــــــق پرحـــــــــرارت مـــــــــې دايقـــــــــين دى

سورســــــالودي ســـــــــره لمبـــــــه ده نـــــــه پـــــــوهېږم

كــــــــه زمــــــا دزړه پـــــــــه ســـــــــرووينو رنګـــــــــين دى

دجمـــــــــا ل پرښـــــــــتي تـــــــــه چـــــــــې جـــــــــوړولې

ورلېږلــــــــــــى چاســـــــــــلام چـــــــــــا آفـــــــــــرين دى

معجـــــــــزه تـــــــــه دقـــــــــدرت اودخلقـــــــــت پـــــــــې

پـــــــه ربښـــــــتيا چـــــــې خـــــــداى احســـــــن الخـــــــالقين دى

خـــــــــداى دي ســـــــــاته پـــــــــه امـــــــــان لـــــــــه بدوســـــــــترګو

دادعـــــــــــــــا دپربښـــــــــــــــتوزمونږ آمـــــــــــــــين دى

دنازميرمني

وروردي خـــــــواري اومــــــزدوري كــــــوي لـــــــه پـــــــلاره ســــــره

تاپـــــه مســـــتى كښـــــې امېـــــل وشـــــكاوه لـــــه يـــــاره ســـــره

(c) ketabton.com: The Digital Library

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګې ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

ده غريبي خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله ديناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تايارانه ده اچولی دنيا داره سره

خبره نه پېې ستاپه خويندومېندوڅه تېرېږي

ستاسروکاردی تمام عمرله سينګاره سره

زمونږ له حاله ځان خبرکړه په مونږ زړه وسېزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سيګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مينه پيداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

يوزړه په لاس کښې ونيسه نورزړونه مه ځوروه

مناسب نه دی داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار

مه ګوره هېڅ دهغوخلقو له رېباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتګاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ليلى پسې ځم

مکېږه په ماهسې ګمان چې په دنيا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په ليلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم

نه يم هغه چې به هرځاى ته په هرچاپسې ځم
لوى اووارِه نه پېژنم يم دماشوم په مثال

څوک چې کړي مينه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام يمه روان دلوېدو ډارنه لرم

نه راستنېږم دسپوږمۍ سپينې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دى دپردى باغچې ګلونه غواړي

ددنيا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوري نه يم چې دانه پسې له کوره اوزم

لکه بلبل دګل په لوري په بوراپسې ځم
له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف

دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

څومره به ښه وی

چې په سپين مخ دې زلفې خورې وي
سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي

زه يم اوته يې نازونخرې وي
څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حيا کړم او ته شوخي کړې
زه جرئت نکړم خوته مستي کړې
شې مهربانه اودلداري کړې
ښومره به ښه وي، ښومره به ښه وي

چې مې حياشي لږ غونډې لرې
زه درنزدې شم ته واېې لرې
درته شروع کړم دعشق سندرې
ښومره به ښه وي، ښومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه
زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه
ته راته واېې دزړه حالونه
ښومره به ښه وي، ښومره به ښه وي

چې درته وايم په مايې ګرانه
له ټول عالمه له درست جهانه
ته واېې نه يم دومره ارزانه
ښومره به ښه وي، ښومره به ښه وي

چې شم بېخوده اوهرڅه وايم
ډېره دې زياته له حده ستايم
ته راته وايې چې زه خوستا يم
ښومره به ښه وي، ښومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم

زه بل ثوک نه یمه اولاددغریبانوېمه

سکنی وروردعاجزانو د خوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا

دلاس نیالګی ددې غریبودهقانانوېمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه

ډېروېرېدلی له نامه دصاحبانوېمه

چې ورته بل نیسي اوبه نورېې بې آبه غواړم

وینوته تږی زه دداسې بادارانوېمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانوېمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډېوولپه پتڼکانوېمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانوېمه

زما ګناه

نه مې دچاما ل خوړلی نه مې ثوک وژلی دي

نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه
نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګو که دزړه ده نه پوهېږمه
بدمې چې لیدلی خداېږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لر غوندې چې جګه کړه
نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه
نوربې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه
پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې ډېرکاره درته ولاړدي تېټ سرونه هم
ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هېڅ امیدتري مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي
ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل
ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی
ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلو هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی

کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی

داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپین مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی

تعبيرېې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی

مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشوندودپاسه مې پېزوان ليدلی دی

زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهېږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی

عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی

له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ابسارکړم
صياده! ماخوخورنګه زندان ليدلی دی

که هرېورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه

تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم

ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وګڼه

تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډېوه بلېږي

دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داتول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه

زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کایناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم

بحروفضامې دېوې منډې میدان وګڼه

شکایت نکړم له آسمانه څه ګیله نلرم

زما له لاسه دفلک څیرې ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی

په نری تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومینه مې په عقل وفکرلوبې کوي

چې ستا وربل شي پرېشان ماپرېشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصېږم دلښکروپه زور

دایازمینه کښې اسیرشهنشاهان وګڼه

دلیلی یواشارات بس دی دعاقل دپاره

دعشق سوداکښې لیوونی دېرهوښیاران وګڼه

دعشق اومینې په حرم کښې زه لوی شوی یمه

څوک چې بې مینې ژوندکوي هغه حیوان وګڼه

چې دجمال دېوه شوه بله پتنګان شوه پیدا

لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړ شوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه

له تورلوګی نه یې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه

چې تویې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی تیټ کړخپل ګریوان ته دمعناپه لټون

له یوه څاڅکی راته لوی لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم

هرې قطرې نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې

شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادۍ ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار

له سپیروخاوروښایسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپین ما چې په نظرمحبت ولیدل

ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و

زرو دپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم

باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه

نه وم خبرچې څه کوم دڅه مقصدپاره

رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دی

ددماغ اوزړه همدغه عبادت دی

چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله

اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دی

بې له علمه بې له عدله بې له رحمه

په چابانـدې رواکله حکومت دی

که مې څوک په لښته ووهي ظالم دی

که قانون مې غوڅوي سرعدالت دی

ديوه شخص نوکري خوغلامي ده

لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی

چې خپل ځان ګڼي خادم دخادمانو

په دې رازښه پوهيدلی نن " الفت " دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران

زمونږ په محله کښې يودوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل ماموپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړی پې پيتي وي دوی ښوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

ميوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډۍ صفت يې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار يې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پيروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره كله سابه كله ښوروا وي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دې وروړو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا ترېلې نه رسيږي حال يې داوي

هغه ښکه ماموردى ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه څنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي داېې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریووایي چې بلبل دی

دېوهې صفتونه ېې کوو مکرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهېږم څه پري کېږي

سم نشي درېدلی ډېرکرېږي اوتېتېږي

سرټيټ غاړه کږه شي لاس سینې نه نه بېلېږي

اوضاع اوحرکات ېې ټيټ اوپست رامعلومېږي

زمونږ په ماموړينو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومديران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداماموره جلاکړو

دايوهرځای کښې وستايو د ابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتميزوکړو دحق جذبه پيداکړو

لايق اونالايق وپېژنووطن رڼا کړو

ترڅوبه پټ وو ستر ګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن ويښوځلميانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حق جذبه

د حق جذبه ده چې په ځوی دپلاربوتان ماتوي

يوه سرې باندې طلسم دجهان ماتوي

دسكندرله سده تينګ دی يوپه سله تقليد

دارازسدونه خاوندان دتينګ ايمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قيدونه

كه هرچامات كړه هغه مكردشيطان ماتوي

دافلاطون په حكمت نه كېږي دحق پالنه

لښكر دظلم ومعصيت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی كارونه په جذباتوكېږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنيكه په قدم مه ځه حقيقت پسې ځه!

هغه دودپرېږده چې حكمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه كړه
دحق ورمېږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

كه خندېږي كله جامې خپلې له خاورو

ته پوهېږې؟ چې ګردونوكښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راڅي هسې يومېلمه له کوم هېواده
چې بې خپل کالي ښندلی په څوارو

(٢)

له کوم لوری راروان يوجهانګردو
مخ اوښت باندې بې پروت دلاري ګردو

ماوې څه دې وليدل په دې جهان کښې
ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(٣)

له دې خاوروشوه پيداډېرعالمونه
چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه

يوڅوورځې بې دژوندسندرې ووې
بېرته خاورې شوه اوچت بې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران و خو باقي بې لا آثارو
يومرغه په دېوا ل ناست دابې ګفتارو

دغه زوړدېوا ل چې ګورئ په يووخت کښې
جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکـــــه بـــــوی چـــــي لـــــه ګلشـــــنه راجداشـــــي
یابخارلـــــــــه دریابونوپـــــــــه هواشـــــــــي
یـــــوه ورځ بـــــه هـــــم زمـــــونږ لـــــه خـــــاورو دوړو
یـــــوګرد پورتـــــه لـــــه صـــــحرانه ددنیـــــا شـــــي

فرداوملت

(۱)

پـــــــــه زرګونوکلوژونـــــــــدکړي ملتونـــــــــه
پـــــه قرنـــــو قرنـــــو حٔملـــــي وي ولســـــونه
د افـــــرادو دعـــــروج هســـــي مثـــــال دی
لکـــه وي چـــي دریـــابو نوکښـــي موجونـــه

(۲)

پـــــه اســـــلام کښـــــي فردتـــــابع دجمعیـــــت دی
دملـــــت اجمـــــاع قـــــانون دشـــــریعت دی
پـــــس دخـــــدای اودرســـــول لـــــه امرونهـــــی
دښـــــــــــــــــــــــــــوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم او پوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې

که څه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې

علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده

خوشې ناست يې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلی له مغزوده

هسې نه چې په دې ډېروکتابوده

په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي

علم زېږنده ددغسې کتوده

سړیتوب

دتوتیانو له وینه دامعلومېږي

چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي

سړی نه دی چې يې کاردسړو نه وي

په خبروکه هرڅومره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنـــګ نـــه دی پـــه ډیـــوه چـــې ســـتي نشـــي
بلبـــل نـــه دی چـــې پـــه ګـــل فریـــادي نشـــي
زړه يـــې مـــه بولـــه تورکـــانۍ دصـــحرادی
پـــه لیـــدو د زخمـــي زړه چـــې زخمـــي نشـــي

سیاست

سیاســـــت دمطلـــــب ســـــرته رســـــول دی
پـــــه تدبیراوفکربانـــــدې کـــــارکول دی
خپلـــو تولـــو کوښښـــو خپلـــو نقشـــو نـــه
مســـــتقیمه نتیجـــــه نـــــه اخیســـــتل دی

بې قدري

لګـــــه ګـــــل دبیابـــــان هســـــې لـــــوېږم
څـــوک مـــې نـــه وینـــې پـــه ســـترګوچې څـــه کیـــږم
دښایســـــت قـــــدرمې هیچاســـــره نشـــــته
دانســـــان وتـــــش نظرتـــــه هوســـــېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي

پرستش ديوه تن بت پرستي ده
دمسلک پيروي لويه ازادي ده
په کوم ځای کښي چي يوفکرکړي کارونه
هلته خوشي مهمل لفظ ديموكراسي ده

دروح اطمينان

هغه ځای کښي وي دژوند واړه خوندونه
چي څوک نه ويني څه زجربي قانونه
اطمينان دروح اوفكرهلته بويه
چي اصول اوقوانين كوي كارونه

صبر

(۱)

ځيني وايي صبرغم کښي نه ژړل دي
داولادپه مړينه ږيره نه شکول دي
که صحيح معنايې غواړي زما جانه
په سختيوکښي دخپل ځان نه بايلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه څوک وېرېږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسېږي

بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاڅوک زیات له ضرورته په قارېږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحروې په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې

چې ضعیف دزورورخواکښې ورکېږي
لکه ورکه چې سپوږمۍ شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلېخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده

که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې

فکروي ددماغونوبنګلوکښې

په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي

محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه

چې پې اوس راته مشکله جدايي شوه

له ترخوزړه نه صبرېږي چې عادت شي

دښمن هم سړی ته خوړشي چې ياري شوه

فکر او کار

(۱)

چې له لرې سړی کاندي سنجشونه

کارته نه رانزدې کېږي کړي فکرونه

له دې فکراوسنجشه پيداکيږي

دماغونوکښې سوداړوکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زيارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل اوفکريوله بله بېل شي

عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلومنګي خپل ډکول

يومنګی دډکېدووخت کښې ويل

تري نه يواوبه څکوخونه پوهېږو

چې څه رازبه وي دتېرې اوبه څکل

(۲)

په رښتيا چې څوک منګی غونډې ډکېږي

ورو ترېوله احواله څه خبرېږي

په کندوانوڅوک پېره نه شي اچولی

که په لوره دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وايي سوی پتنګان

چې مونږ پېژنوسېزونکی دخپل ځان

مونږله شمع، شمع اورله تيلی واخيست

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیلی واخیست اورله لاسه دانسان

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالېږي
ستاله باغه دبهارورمه تاوېږي
ښايسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دې په ګلونو تېرېږي

(۲)

ګوره پرې نږدې داځمکه هسې شاړه
دنياده ستا دغوايي په ښکرولاړه
نن ملاتيته کړه خپل کارته غفلت مکړه
بيا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپيداشو
فکر او ذوق سره يوځای شوه ښه نظرپيداشو
ښايست پېي وليده دعشق پکښې اثرپيداشو
له دغو ټولونه بياشعراو هنرپيداشو

مات کوډی

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی
دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمی کړم
یوې پېغلې په اوړوومه راوړی

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی
مات کوډړی سره هم دعشق داستان دی
ډېرمین په دې ګوډدي یوځای شوي
ډېرمنګي دلته مات شوي لېدبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه
چې کتل مې په کوڅوکښې خوشحالي وه
یوناڅاپه راپیداکوم لیوني شو
ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې
که له پاسه مې راغورځوي دلاندې
تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داامیـــــددي څـــــوک لـــــه مانـــــه هـــــیڅ نـــــه کانـــــدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

پــــه رڼـــــا کښـــــې دلمرخـــــــومره لــــــوی حکمـــــت دی
ژونــــــــــــــــدپاره ډېرضـــــــــــــــــروردا حرارت دی
مګرګــــــــوره دآســــــمان ســــــپینې ســــــپوږمۍ کښـــــې
خاونـــــــد اینبـــــــی دجمـــــــا ل شـــــــعري کیفیـــــت دی

(۲)

پــــــــــه رڼاکښـــــــــې کــــــــــه دلمردژوندګوهرشـــــــــــــته
دســــــپوږمۍ رڼــــــا کښـــــې بـــــل کیــــف و اثرشــــــــته
پــــــه جهـــــان کښـــــې دي ضـــــــرورداوړه څیــــــزه
ځکـــــــه دلتـــــــه شـــــــپه او ورځ شــــــام وسحرشـــــــــته

سپین او تور دیوان

(۱)

چـــې څـــه کـــړی پــــه جهــــان کښـــې ســــلیمان دی
مالیـــــدلی پـــــه قـــــدرت کښـــــې دانســــــان دي
پـــــه رښــــــتیا کـــــه تـــــه څــــه کـــــارورځنې واخلـــــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې هغه سپين اوتوردېوان دي

(۲)

څه چې غوښتی سليمان دسبا ښارنه

ته يې مومې دسبا ورځې له کارنه

دبلقيس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی

دا اميدکېږي دشپو ورځوله زيارنه

حقيقت

(۱)

کبان وايي ژوندپيدادی له دريابه

سمندروايي چې دی داورله تابه

لټوي يې دهوامرغان هواکښې

حقيقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وايي دګل رنګ دی دستايلو

نسيم وايي خوشبويي بويه دوړلو

فيصله درنګ وبوی شوله مشکله

سرګردانه کړ نسيم شوردبلبلو

(۳)

ځينې وايي غوټۍ خاندي هوسيږي

زړه تنګی نه نجات مومي چې غوړيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینـــــــې نــــــــوروايي لـــــــه ډېـــــــرې زړه تنګـــــــــې نــــــه
زړه بـــــــې چـــــــوي اوګرېــــــــوان بـــــــې خيـــــــرې کېـــــــږي

ثواب

دبـــــــــــــــدای ثـــــــــــــــواب دوړی مـــــــــــــــرو ل دی
دفقيرثـــــــــــــواب روژې خـــــــــــــدای تـــــــــــه نيــــــــــو ل دی
غــــــــازي وژنـــــــــــې بـــــــــل ســـــــــرې ثــــــــواب دپـــــــاره
دشـــــــــهيدثواب خپـــــــــل ځــــــــان پـــــــــه بـــــــل وژ ل دی

دشاعرشعار

پــــــه سرکښـــــې فکـــــــردوطن پـــــــه زړه کښـــــې مينـــــه ديـــــار
دزوراوظلـــــــــــم لـــــــــوی دښـــــــــمن دازادۍ طرفـــــــــدار
پــــــــــه حـــــــــق ويلومـــــــــاتوي بـــــــــت اوطلســـــــــم دډار
شـــــــاعر دپـــــــاره مناســــــــب دی همدغســـــــــې شــــــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پېژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزيز خان په کڅ کښې زېږېدلی دی.
پلار يې ميرسيد پاچا اونيکه يې سيد فقير پاچا دی.
په ۱۳۱۴ کښې د انيس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱۶ کښې د انجمن ادبي له غړيتوب سره د زيری د جريدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدير مرستيال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدير.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بيا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جريدې مدير.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبايلو عمومي مدير.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکيل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حيث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغيو خلقو د شورى اتمې دورې ته وکيل وټاکه.
په ۱۳۳۴ کښې د جلال اباد له خوا د لويې جرګې وکيل وټاکل شو.
په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئيس مقررشو او د پوهنې دوزارت د عالي شورى په غړيتوب ومنل شو.
همدارنګه د حقوقو دپوهنځي او د ادبياتو د پوهنځي د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئيس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له مياشتې د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جريدې د امتياز خاوند هم و، چه د ليکوالۍ ډېر زيات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامينو په ليکلو اوتهيه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زياتې مقالې يې په دې جريده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه يا د اداری په نامه نشر شوې.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دېسرلی نغمه.
۲- بله ډيوه.
۳- لغوي څېړنه.
۴- پښتو سندرې.
۵-عالي افکار.
۶- څه ليکل يا ليک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادۍ پيغام.
۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخيالونه او ژور فکرونه.
۱۳- منطق.
۱۴- غوره نثرونه.
۱۵- املاً او انشاً.
۱۲- ليکوالی (املاً او انشاً) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زياتوالی راغلی دی.
۱۷- نو سبک او نوی ادب.
۱۸- د زړه وينا.

هغه کتابونه يې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی خرک (دپښتو لغاتو مقايسه له نورو ژبوسره).
۲- څه ګورم او څه اورم؟
۳- اجتماعي نظريات.
۴- ښه لمسون.
۵- د ټولنې علم (ترجمه).
۲- د موفقيت لار (ترجمه).

نورو هيوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د يوه هيئت په مشری پېښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.
۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د يوه کلتوري هئيت په مشری اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.
۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د يوه هيئت په غړيتوب مونشن ته تګ د مستشرقينو په ۲۴ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.
۴- د ۱۳۳۷ د ميزان په ۳ مه تاشکند ته د يوه هيئت په غړيتوب د اسيائي او افريقائي ليکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.
۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د يوه هيئت په مشری اتحاد شوروي ته تګ د دوستی ټولنې په بلنه.
۲- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د يوه هيئت په مشری مسکو ته تګ دمستشرقينو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.
۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د يوه هيئت په مشری اتحاد شوروی ته تګ د دوستی ټولنې په بلنه.
په دغو سفرونوکښې يې دا ځايونه ليدلی دی.
مسکو- لېننګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کيف- ولګا ګراد- تفليس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.
په دې سفر ونوکښې يې په رسمي دعوتونوکښې ډېرې وينا وې کړی اوکنفرانسونه يې ورکړيدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه وينا

دالفت اشعار

www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library